

S a o p š t e n j e   z a   j a v n o s t

Beč, januar 2018. godine

STUDIJA O BANKARSKOM SEKTORU U CENTRALNOJ I ISTOČNOJ EVROPI U 2018. GODINI: OTPORAN RAST I MOGUĆNOSTI

- **Ekonomsko okruženje će ostati povoljno**

Očekuje se da će ekonomsko okruženje u kojem posluju banke u Centralnoj i istočnoj Evropi (CIE) ostati povoljno. Za većinu zemalja u CIE 2017. je bila najbolja godina od 2010. u pogledu ekonomskog rasta. U budućnosti se očekuje nastavak čvrstog rasta BDP-a u većini zemalja (oko 3 posto ili više), ali uz određeno umereno smanjenje rasta u 2018. i 2019.

- **Veći rast kreditiranja u većini zemalja**

Premda će se rast kreditiranja verovatno donekle usporiti u zemljama koje su imale najviše stope rasta tokom poslednje dve godine, očekuje se da će se on povećati u zemljama koje su do sada zaostajale. Ubrzanje očekujemo naročito u Mađarskoj, Sloveniji i Srbiji, određeno usporavanje u rastu kreditiranja očekujemo u Češkoj, Slovačkoj, Rumuniji i Turskoj, dok će se u ostalim zemljama stope rasta zadržati na trenutnom nivou.

- **Nenaplativi krediti: Proaktivno delovanje i bolja naplata poboljšali su kvalitet imovine i smanjili rizik bilansa stanja**

Smanjenje stopa nenaplativih kredita jedan je od najizraženijih trendova u Centralnoj i istočnoj Evropi tokom poslednje tri godine, pa se u skladu sa tim očekuje da će se nastaviti. Poboljšanje u ovom segmentu delimično je rezultat prodaje nenaplativih kredita, bolje naplate i ekonomskog oporavka, naročito u Rumuniji, Mađarskoj, Srbiji i Sloveniji. Poboljšano upravljanje rizicima će ograničiti prilive novih nenaplativih kredita.

- **Profitabilnost će ostati na dosadašnjim nivoima, viša nego u bankama zapadne Evrope**

Profitabilnost, izražena u obliku profita pre oporezivanja na ukupnu imovinu, verovatno će ostati na dosadašnjim nivoima, koji su značajno viši od onih u našim bankama zapadne Evrope (1,3 posto nasuprot 0,4 posto). S obzirom na okruženje još uvek relativno niskih kamata, kontrolisanje troškova i fokus na kvalitetu imovine i dalje će biti od ključne važnosti.

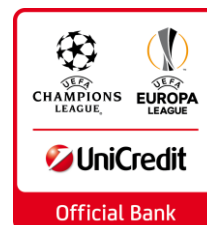
- **Sredstva iz fondova EU će i dalje predstavljati priliku za bankarsko poslovanje**

Priliv sredstava iz fondova EU u Centralnu i istočnu Evropu će ostati značajan u narednim godinama (u proseku između 1,5 posto i 3 posto BDP-a godišnje), što će predstavljati pokretač ekonomske aktivnosti. Kao rezultat toga, ujedno će predstavljati i priliku za omogućavanje firmama pristup bespovratnim sredstvima i finansijskim instrumentima putem posebnih bankarskih proizvoda i usluga.

- **Rast (kao rezultat) digitalnog poslovanja**

Zemlje Centralne i istočne Evrope predstavljaju idealno okruženje za podsticanje digitalnog bankarstva zbog njihove relativno visoke stope sveukupne digitalizacije.

Višekanalni pristup klijentima, iskorišćavanjem svih tačaka interakcije, unapređuje produktivnost i pružanje usluge klijentima dok istovremeno smanjuje nivo troškova. Digitalizacija procesa unapređuje iskustvo klijenata, podiže nivo kvaliteta usluga savetovanja i unapređuje prodaju na daljinu,

povećavajući broj proizvoda dostupnih putem digitalnih platformi i broj kontakata sa klijentima. Uz to, integrisanje napredne analitike osigurava zadovoljavanje potreba kupaca i pomaže u predviđanju promena u bankarskom sektoru danas i u budućnosti.

- **Prilike za upravljanje imovinom**

Danas je neto finansijska imovina domaćinstava u Centralnoj i istočnoj Evropi otprilike dvostruko veća u odnosu na 2006. godinu. Proizvodi privatnog bankarstva će igrati sve važniju ulogu u svetlu još uvek značajnog jaza između imovine domaćinstava u odnosu na razvijenije ekonomije i perspektive kontinuiranog ekonomskog oporavka. Pružaće se prilike za diversifikovanu ponudu savetodavnih proizvoda, povećanje imovine pod upravljanjem i značajnije usavršavanje proizvoda.

- **Područja koja treba uzeti u obzir**

Bilo kakva prognoza treba da uzme u obzir okruženje niskih kamata u nekim zemljama Centralne i istočne Evrope koje bi moglo da utiče na profitabilnost, uticaj regulatornih pritisaka i zakonodavnih mera, prognoze za Tursku i ograničen rast u Rusiji.

"U 2017. godini bankarski je sektor bio profitabilan u svim zemljama drugu godinu za redom", rekao je **Karlo Vivaldi, direktor UniCreditove Divizije za poslovanje u Centralnoj i istočnoj Evropi**. "Uz očekivani rast BDP-a u 2018/2019. od preko 3% u gotovo svim zemljama, predviđamo dobre okolnosti za nastavak rasta regije CIE¹".

"Povoljno okruženje pogodovaće razvoju bankarskog poslovanja u regionu", dodao je **Mauro Đorđo Marano, koordinator za CIE u Odeljenju strateških i korporativnih istraživanja**. "Centralna i istočna Evropa pruža jedinstvene mogućnosti, s obzirom na rastuću imovinu domaćinstava, kao i sve veće potrebe za savetodavnim i investicijskim proizvodima, ali i štednim."

---

¹ U 2018./2019. očekuje se rast evro zone od 2,1 posto.

REGION CIE I DALJE VAŽAN POKRETAČ RASTA ZA UNICREDIT

Region CIE i dalje je važan pokretač rasta za UniCredit Grupu, uz dodatno osnažen vodeći položaj i rast klijenata. UniCredit je predvodnik na tržištu u pogledu ukupne imovine i geografske rasprostranjenosti te se ubraja među najveće banke u svakoj zemlji u regionu.

Region CIE kontinuirano ostvaruje organski rast i održivu profitabilnost, uz stabilne prihode na bazi visoke operativne efikasnosti. UniCredit upravlja rasprostranjenom mrežom od gotovo 1.000 ekspozitura u 11 zemalja, što generiše otprilike jednu četvrtinu ukupnih prihoda Grupe.

Broj klijenata u regionu CIE kontinuirano raste prema cilju od 2,6 miliona neto novih klijenata do kraja 2019. godine. Istovremeno se poboljšava kvalitet portfolija, pri čemu se bruto stopa neprihodujućih izloženosti Grupe smanjila za 140 baznih bodova u prvih devet meseci 2017. godine u odnosu na isti period u prethodnoj godini (sa 10,3 na 8,9).

Kao rezultat toga, povraćaj na alocirani kapital iznosio je 14,4 posto u prvih devet meseci 2017. godine, ističući značajnu profitabilnost Centralne i istočne Evrope.

"Zbog svoje velike raznolikosti klijenata, proizvoda i geografskih područja, region CIE dosledno snažno doprinosi finansijskim rezultatima Grupe," rekao je **Karlo Vivaldi, direktor UniCreditove Divizije za poslovanje u Centralnoj i istočnoj Evropi**. "A inovativni pristup regiona, koji se ogleda u snažnom rastu broja digitalnih klijenata, znači da je Centralna i istočna Evropa idealno mesto za testiranje novih digitalnih i informatičkih tehnologija: niz važnih transformacijskih programa pokrenut je u regionu CIE, naročito onih vezanih za inovaciju i digitalizaciju, koje je kasnije moguće proširiti na celu Grupu."

Prekogranična aktivnost raste zahvaljujući sve većem broju međunarodnih klijenata. Na kraju septembra 2017. godine, Divizija za CIE pružala je usluge za 26.000 međunarodnih klijenata² (povećanje od 5,7 posto u odnosu na prethodnu godinu) putem svojih Međunarodnih centara. Namera je da se ovaj broj klijenata poveća za dodatnih 2.000 do 2019.

Očekuje se da će se broj digitalnih korisnika povećati s trenutnih 44 posto svih klijenata na 51 posto u 2019. godini, dok će se broj korisnika mobilnog bankarstva povećati sa trenutnih 28 posto svih klijenata na 47 posto tokom iduće dve godine. "Kontinuirano ulažemo u inovaciju i digitalizaciju, dodatno unapređujući upravljanje podacima i analitiku kako bismo proširili naše regionalno poslovanje sa klijentima, dok istovremeno nastavljamo da budemo snažno fokusirani na kontrolu troškova," zaključio je **Vivaldi**.

Sa 59,7 milijardi evra odobrenih kredita u regionu CIE (podaci iz septembra 2017.), za koje se očekuje da će narasti na 68 milijardi evra u 2019. godini, UniCredit ima dugu istoriju stručnog sprovođenja državnih i evropskih programa finansiranja u regionu CIE. Rezultat toga su preko 2 milijarde evra vredni programi za projekte koji se finansiraju sredstvima fondova EU koji su već odobreni, kao i dodatnih 800 miliona evra vredni sporazumi o sprovođenju finansijskih instrumenata.

---

² Korporativni klijenti aktivni u više zemalja u kojima posluje UniCredit Grupa.